

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9082/2025
28.08.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца Националне корпорације за осигурање стамбених кредита Београд, кога заступа Иван Љубисављевић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., кога заступа Мирослав Рњаковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2060/23 од 23.01.2025. године, у седници одржаној 28.08.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2060/23 од 23.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 7046/19 од 13.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог туженог за прекид поступка до правноснажног окончања поступка пред Првим основним судом у Београду П 5159/2019 као и до окончања поступка по ревизији изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1831/2017 од 03.08.2017. године којом је потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 135/2015 од 23.11.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати износ од 5.149.926,31 динар са затезном каматом од 04.10.2017. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 146.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2060/23 од 23.01.2025. године

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац Национална корпорација за осигурање стамбених кредита Београд и „UniCredit Bank Srbija“ а.д. Београд закључили су 01.02.2008. године уговор о реосигурању међусобних обавеза у пословима осигурања потраживања по основу стамбених кредита. Тужени је са назначеном банком дана 07.03.2008. године закључио наменски уговор о кредиту као корисник кредита с тим што је уговор закључила и ББ као заложни дужник. Тим уговором банка је туженом ставила на располагање стамбени кредит у износу од 165.769,80 швајцарских франака са роком отплате од 25 година, ради куповине двоипособног стана број .. површине 62м² улица ... број .. у Београду. Кредит је обезбеђен вансудском хипотеком првог реда са две бланко соло менице корисника кредита. Тужилац је банци издала полису осигурања број 29237 дана 29.07.2008. године. Чланом 7. Уговора закљученог између тужиоца и тужене банке уговорено је да је полиса осигурања документ којим се тужилац обавезује да у случају наступања осигураног случаја банци исплати (став четврти): укупну суму неисплаћених ануитета до момента проглашења кредита доспелом у целости, са припадајућом затезном каматом у року од 10 дана од дана пријема захтева за исплату полисе, редовне месечне ануитете од момента проглашења кредита доспелим у целости до момента продаје имовине и наплате по основу других инструмената обезбеђења до 05. у месецу за претходни месец и суму која износи 75% нето оствареног губитка банке у року од 20 дана од дана прилива средстава на посебан наменски рачун код банке према утврђеном финалном обрачуну. Због неплаћања рата банка је прогласила кредит доспелим 28.09.2015. године па су се стекли услови из члана 11. тачка 1. Уговора између банке и туженог као корисника. На основу одлуке тужиоца од 04.10.2017. године а по захтеву „UniCredit Bank Srbija“ а.д. Београд истог дана дозвољена је исплата осигуране суме по полиси осигурања број 29237 израчунато у износу од 49.426,75 швајцарских франака у динарској противвредности по средњем курсу НБС – од 5.149.926,31 динар. У току поступка обавезљено је вештачење па је преко налаза судског вештака економско-финансијске струке утврђено да је нешто већи износ од 75% оствареног губитка банке и то 5.172.810,76 динара чији еквивалент представља износ од 49.646,39 CHF.

На основу утврђеног чињеничног стања, полазећи од одредбе члана 299, члана 300, члана 899. став 2. и члана 939. Закона о облигационим односима као и члана 1, члана 5. и члана 9. Закона о Националној корпорацији за осигурање стамбених кредита („Службени гласник РС“, бр. 55/2004), првостепени суд је закључио да је тужилац извршеном уплатом испунио своју обавезу по основу уговора о регулисању међусобних обавеза о пословном осигурању потраживања по основу стамбених кредита издате полисе осигурања а не туђу обавезу. У конкретном случају обавеза туженог из уговора о кредиту за куповину непокретности, који је тужени закључио са „UniCredit Bank Srbija“ а.д. Београд није основ за регресирање тужиоца тј. нису испуњени услови за законску ни уговорну суброгацију па је стога тужбени захтев одбијен као неоснован.

Другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда и закључио да је правилно оцењено да нису испуњени услови за прелаз потраживања банке на тужиоца на основу члана 300. Закона о облигационим односима, јер је тужилац исплатом банци – даваоцу кредита износа који сада потражује од тужене испунио своју обавезу из уговора о осигурању (полисе осигурања), а не обавезу другог лица. Оцењено је да је

првостепени суд правилно закључио да се у конкретном случају не може применити ни одредба члана 939. став 1. овог закона јер примена те одредбе искључена је на осигурање потраживања преко члана 899. став 2. истог закона. Осим тога у конкретном случају предметна штета за тужиоца није наступила деликтном радњом корисника кредита, овде туженог. Исплата осигуране суме не може се правно квалификовати као испуњење обавезе дужника већ као накнада штете настале раскидом уговора тј. наступањем осигураног случаја, што одговара правној природи уговора о осигурању. Банка није пренела своје потраживање из уговора према туженим на тужиоца нити је то потраживање тужиоца засновано на закону. Тужилац није у материјалноправном односу са туженим, па стога не може основано потраживати исплату осигуране суме којом је платио банци као осигуранику по основу закљученог уговора.

Наводима ревизије тужиоца оспорава се правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда, истицањем да је тужилац имао материјалне последице због неиспуњења обавезе туженог према банци, да се материјална последица огледа у обавези тужиоца да уместо туженог исплати банци тужбом потраживани износ и управо у томе огледа правни интерес тужиоца. Тужилац није испунио само своју уговорну обавезу, већ и обавезу туженог као корисника кредита јер је за то имао правни интерес, услед чега је на њега прешло по самом закону у часу испуњења банчино потраживање са свим споредним правима, у смислу одредбе члана 300. Закона о облигационим односима.

По ставу Врховног суда, ревизија није основана у оспоравању правилности примене материјалног права од стране другостепеног суда код оцене о неоснованости тужбеног захтева.

У овој правној ствари, правилно је становиште нижестепених судова да основаност тужбеног захтева не произлази из одредбе члана 300. Закона о облигационим односима. Том одредбом уређен је случај законске суброгације тако што је прописано да када обавезу испуни лице које има неки правни интерес у томе, на њега прелази по самом закону у часу испуњења повериочево потраживање са свим споредним правима. За законску суброгацију битно је да је испуњен туђи дуг, а тужилац је исплатом дела потраживања банке који је остао ненаплаћен у поступку продаје хипотековане непокретности, испунио своју обавезу из уговора о регулисању међусобних односа у пословима осигурања потраживања по основу закљученог уговора са банком од 11.07.2007. године. На спорни однос не може се применити ни одредба члана 939. Закона о облигационим односима, јер је њена примена изричито искључена одредбом члана 899. став 2. у вези става 1. истог Закона којом је прописано да се одредбе главе XXVII тог Закона неће примењивати на осигурање потраживања.

Уговором о регулисању међусобних односа у пословима осигурања потраживања по основу стамбених кредита који је тужилац закључио са банком од 11.07.2007. године није уговорена цесија у смислу члана 436. Закона о облигационим односима, односно није уговорено право тужиоца да наплати преостали дуг према дужнику – кориснику кредита у висини од 75% оствареног нето губитка банке (ненаплаћеног потраживања коришћењем уговорених средстава обезбеђења).

Из изнетих разлога оцењено је да ревизија тужиоца није основана и применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**